

De ecologische waarde van bomen

Tom Joye – Inverde

NATIONALE
BOMENDAG

Waarom een ecologische meerwaardefactor?

- ▶ Kenmerken met grote ecologische waarde > conditiewaarde ↓
- ▶ Holtes, houtrot, zware dode takken, ...
- ▶ Bizarre situatie: onze meest waardevolle bomen zijn vaak minder waard dan een 'doorsnee' boom

Duizendjarige Eik Lummen

- ▶ Diameter op 1,3 m \approx 221 cm (omtrek 695cm)
- ▶ Boomwaarde = 32.325€ (conditiefactor = 0,3)
- ▶ Dit is evenveel als een zomereik met diameter 120 cm en conditiefactor 1
- ▶ Met de meerwaardefactor wordt de waarde 80.814€ (meerwaardefactor 2,5)
- ▶ Meerwaardefactor compenseert voor verminderde conditiefactor

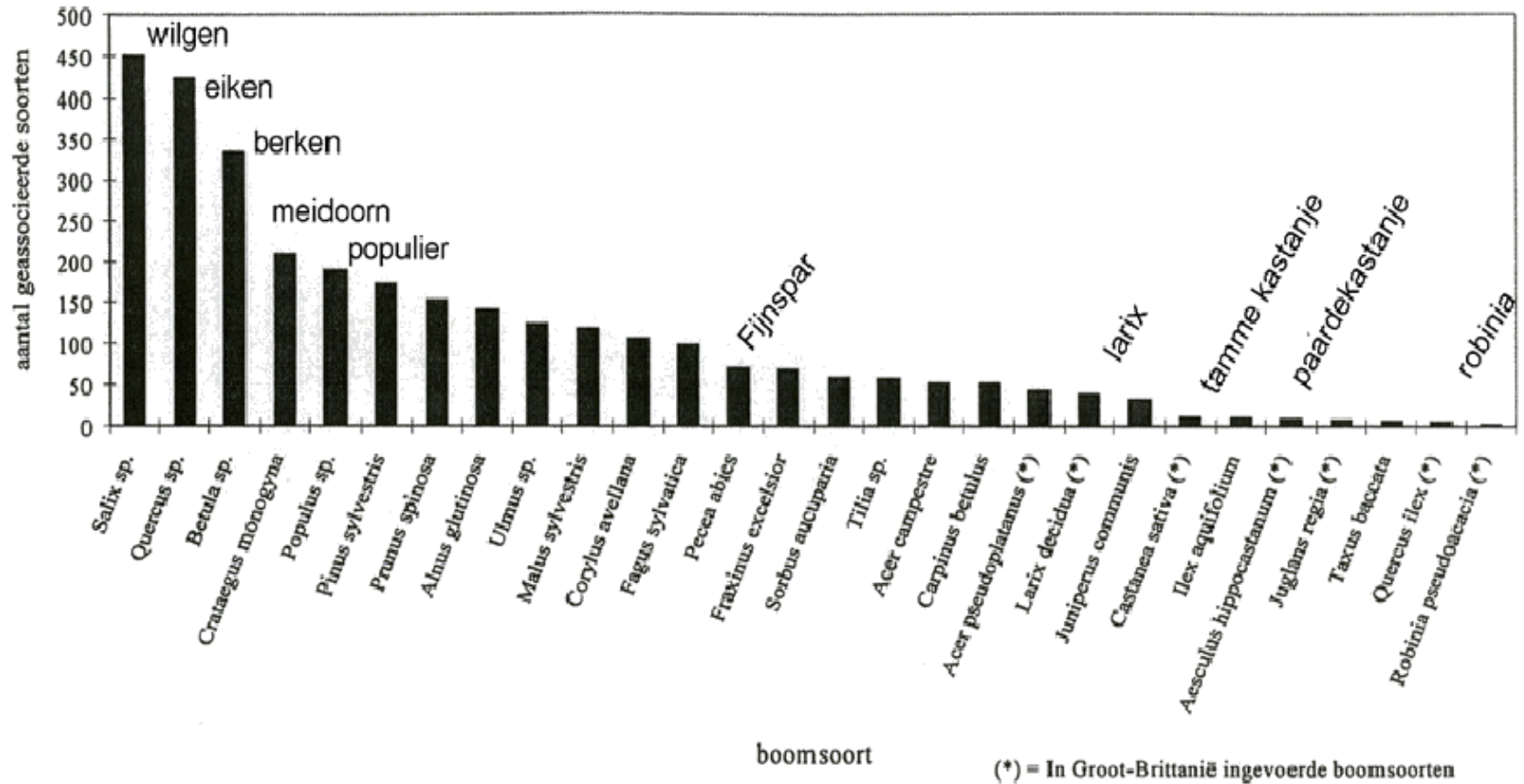
Ecologische waarde?

- ▶ Kenmerken die door iedereen waarneembaar zijn (geen specialistische kennis vereist)
- ▶ Geen waardeoordeel nodig - objectief vaststelbare kenmerken
- ▶ Permanent zichtbare kenmerken
- ▶ Bestaande ecologische waarde, niet potentiële waarde
- ▶ Waardering van **algemene ecologische waarde**, niet van specifieke ecologische waarde (vb. aanwezigheid van beschermde organismen)

Kenmerken ecologische waarde

- ▶ Inheemse/ingeburgerde soort > exotische soort
- ▶ Meerjarig vruchtlichaam > 10 cm breed
- ▶ Stamoppervlak minstens 1/3 begroeid met klimop
- ▶ Hoge leeftijd voor de soort
- ▶ Spechtengat in stam of gesteltak

Inheems/uitheems

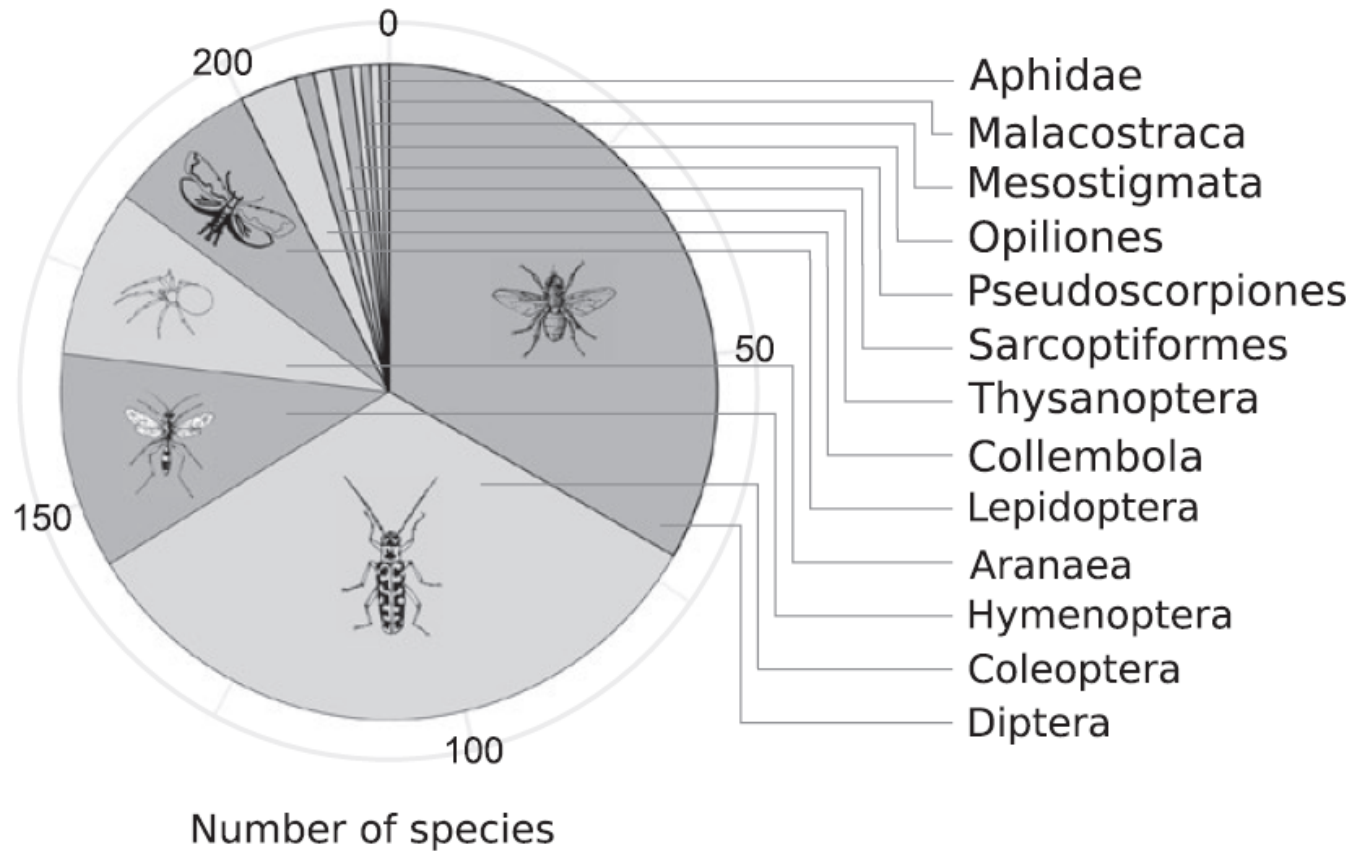

FIGURE 2 Pie chart of the proportion of species from different arthropod orders reared from fruitbodies of *Fomes fomentarius* from 52 beech-dominated forest sites across Europe. The overall number of determined species was 216

Uit: Arthropod communities in fungal fruitbodies are weakly structured by climate and biogeography across European beech forests by Friess et al.

Hoge leeftijd

Leeftijdstabel bomen ⁽⁷⁾	hoge leeftijd	zeer hoge leeftijd
Kort levende soorten <i>Populus, Salix, Alnus, Betula, Prunus, Sorbus</i>	> 75 jaar	> 100 jaar
Middellang levende soorten <i>Acer, Fraxinus, Juglans, Pinus, Ulmus, e.a. ...</i>	> 150 jaar	> 200 jaar
Lang levende soorten <i>Carpinus, Castanea, Fagus, Platanus, Quercus, Taxus, Tilia</i>	> 200 jaar	> 300 jaar

Tabel 8: Leeftijdstabel van verschillende boomgenera

Kenmerken zeer hoge ecologische waarde

- ▶ Inrottingsholte $\emptyset > 10$ cm of spleet > 3 cm breed en > 50 cm lang
- ▶ Stamholtes samen $> 10\%$ van stamvolume
- ▶ Zeer hoge leeftijd voor de soort

Zeer hoge leeftijd

Leeftijdstabel bomen ⁽⁷⁾	hoge leeftijd	zeer hoge leeftijd
Kort levende soorten <i>Populus, Salix, Alnus, Betula, Prunus, Sorbus</i>	> 75 jaar	> 100 jaar
Middellang levende soorten <i>Acer, Fraxinus, Juglans, Pinus, Ulmus, e.a. ...</i>	> 150 jaar	> 200 jaar
Lang levende soorten <i>Carpinus, Castanea, Fagus, Platanus, Quercus, Taxus, Tilia</i>	> 200 jaar	> 300 jaar

Tabel 8: Leeftijdstabel van verschillende boomgenera

Meerwaarde?

- ▶ Vanaf 3 factoren die de ecologische (of erfgoedwaarde) verhogen krijgt de boom een meerwaardefactor > 1
- ▶ Enkel echt waardevolle bomen krijgen een factor > 1
- ▶ Niet elke boom met een vruchtlichaam of een spechtengat krijgt een factor > 1

tom.joye@vlaanderen.be

0499/34.90.53